

Motion (V), Kommunfullmäktige 30 mars 2023

Rätt till kostnadsfri frukost för alla elever i Tyresö kommuns grundskolor

I 1 kap. 4 § 2 stycket Skollagen (2010:800) står "I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen."

Att få en näringsriktig kost är nödvändigt för att kunna ta till sig skolans undervisning. Motiveringen till varför gratis skollunch infördes på 40-talet i Sverige var att alla ska få samma chans att ta till sig undervisningen i skolan. Alla barn och elever i Tyresös förskolor, grundskolor och gymnasium erbjuds lunch i skolan. I en undersökning från Novus vill 8 av 10 svenskar att det nu också införs gratis skolfrukost - av samma anledning.

Under de senaste åren har ekonomin för hushållen snävats in genom hög inflation vilket lett till avsevärt högre matkostnader och höga elkostnader. Rapporter från olika skolor berättar att allt fler barn är hungriga och äter mer till skollunchen. De skolor som serverar frukost till sina elever rapporterar att allt fler elever kommer till skolan för att äta frukost.

Forskning visar att barn som äter frukost regelbundet presterar bättre i skolan, får bättre studiero och därmed en mer hållbar arbetsmiljö för lärarna. Flera studier visar att barn som äter frukost varje dag är mer pigga och mätta. De som inte äter frukost regelbundet äter mer sockerbaserad energi. De får också i sig mindre protein, kalcium, fibrer och zink. Särskilt flickor drabbas av otillräcklig mängd med järn och C-vitaminer. Trots det äter endast två av tre grundskoleelever och bara hälften av gymnasieeleverna frukost dagligen.

Det finns barn i vår kommun som inte äter frukost, eller bara tar något litet på morgonen, om det finns. Förklaringarna kan vara många. Föräldrarna kan börja att jobba tidigt och har därför inte tid att ordna med frukost. Men det kan också vara så att kylskåpet helt enkelt är tomt därför att föräldrarna inte har råd att köpa mat. Att då kunna klara sig fram till skollunchen för barnet blir inte lätt.

I Tyresö kommun är det endast fyra grundskolor – Njupkärrs skola, Tyresö skola, Stimmets skola och Engelska skolan – som erbjuder frukost till alla elever utan kostnad. Särskolan erbjuder frukost vid behov. Strandskolan erbjuder frukost till eleverna som går i åk 6-9. Några skolor – Kumla skola, Krusboda skola, Fårdala skola, Sofiebergss skola, Montessori och

Strandskolan – erbjuder frukost till de elever som är inskrivna på fritids. I Nyboda skola kan eleverna få köpa frukost från kl 9. De flesta av grundskolorna i Tyresö erbjuder med andra ord inte eleverna frukost inför dagens skolstart.

Eleverna på Tyresö gymnasium serverades frukost till dess köket var tvunget att stänga på grund av bland annat fuktskador. Sedan dess har eleverna inte tillgång till frukost. Lunchen tillagas på Nyboda skola och forslas till gymnasiet. Likadant skulle kunna göras med frukost.

Vi i Vänsterpartiet vill se ett enhetligt agerande från Tyresö kommun där alla kommunens grundskolor erbjuder frukost utan kostnad för alla elever oavsett årskurs. Det ska inte finnas olika förmåner bland våra egna elever som beror på vilken skola man går i eller vilken kommun del man bor i.

Vi är medvetna om att det kommer att bli en kostnad men vi menar att så som en del av Tyresöborna har det nu ekonomiskt så är risken stor att det innebär att en del av barnen inte får den mat som de behöver för att växa och för att lära och ta in kunskap.

Vi är också medvetna om att det kan innebära att en del elever inte kommer att komma till frukosten som anmält och att det kan innebära ett visst matsvinn. Hur stort svinnet blir beror förstås på vad som serveras till frukosten och hur lång hållbarheten på matvarorna är.

Vi är dock övertygade om att dessa problem går att lösa. Alla förskolebarn får frukost om de kommer till förskolan under den tid som frukosten serveras. Föräldrarna anmäler i förväg om barnet/eleven ska äta frukost. Samma system skulle kunna användas i grundskolorna och på gymnasiet. Vi är också övertygade om att de barn som av olika skäl inte får frukost hemma, kommer att komma till frukost i skolan därför att de är hungriga.

Med den här motionen vill vi väcka ytterligare en viktig fråga för att utjämna skillnader och därmed förbättra barns och ungdomars förutsättningar. Vi är övertygade om att de barn och elever som är hungriga kommer att äta frukost om de erbjuds och skolans kompensatoriska uppdrag är då på den punkten uppfyllt.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta

- att inrätta kostnadsfri frukost för alla elever i Tyresö kommuns grundskolor och för eleverna på Tyresö gymnasium

Tyresö den 15 mars 2023

Inger Gemicioglu

Albin Linnstrand